

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Кафедра міжнародного права

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МИРНІ ЗАСОБИ ВРЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНИХ СПОРІВ»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський рівень)

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність – 293 «Міжнародне право»

Освітня програма – «Міжнародне право»

Факультет міжнародних відносин

Робоча програма навчальної дисципліни «Мирні засоби врегулювання міжнародних спорів» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань – 29 «Міжнародні відносини», спеціальності – 293 «Міжнародне право» факультету міжнародних відносин. Львівський національний університет імені Івана Франка. Львів, 2023. с.

Розробники:

Гринчак Володимир Антонович, к. ю. н, доцент кафедри міжнародного права

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри міжнародного права
Протокол № 1 від “29” серпня 2023 р.

Завідувач кафедрою міжнародного права

(Репецький В. М.)

“29” серпня 2023 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Мирні засоби вирішення спорів» розроблена відповідно до освітньої програми «Міжнародне право» підготовки бакалаврів спеціальністю – 293 «Міжнародне право» галузі знань – 29 «Міжнародні відносини».

Найменування Показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 29 міжнародні відносини <hr/> (шифр, назва)	Нормативна (за вибором студента)	
Модулів – 1	Напрямок 293 <hr/> (шифр, назва)	<i>Рік підготовки:</i>	
Змістових модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування) Міжнародне право	четвертий	-й
Курсова робота		<i>Семестр</i>	
Загальна кількість годин – 90		8-й	-й
		<i>Лекції</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 4	Освітньо- кваліфікаційний рівень: бакалавр	20 год.	год.
		<i>Семінарські заняття</i>	
		10 год.	год.
		<i>Лабораторні</i>	
		од.	год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		60 год.	год.
Вид контролю: залік			

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування системи професійних знань щодо закономірностей та особливостей виникнення та розвитку міжнародних спорів, а також розуміння засад, способів і засобів їх врегулювання.

Завдання навчальної дисципліни:

виявлення закономірностей формування сучасних засобів мирного врегулювання міжнародних протиріч,

дослідження взаємозалежності видів та категорій протиріч і засобів їх вирішення, характеристика динаміки становлення і розвитку дипломатичних та правових засобів врегулювання міжнародних протиріч,

визначення місця і ролі міжнародних органів та організацій у процесі мирного вирішення міжнародних спорів,

характеристика внеску України у розвиток та модернізацію сучасних засобів мирного врегулювання міжнародних спорів..

Загальні компетентності (ЗК):

здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

знання і розуміння предметної сфери та розуміння професійної діяльності;

здатність застосовувати отримані знання у практичних ситуаціях;

здатність реалізовувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його постійного розвитку, дотримуватися принципу верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології; дотримуватися вимог онлайн-безпеки.

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

здатність відстоювати національні інтереси власної держави за допомогою міжнародно-правових інструментів;

уміння вести дипломатичне та ділове листування, опрацьовувати міжнародні документи: договори, акти міжнародних організацій, рішення міжнародних судових органів, аналізувати їх зміст і юридичну природу, складати проекти і супровідну документацію українською та іноземними мовами;

володіти знаннями про особливості застосування норм міжнародного права міжнародними судовими та арбітражними органами, міжнародними організаціями універсального та регіонального характеру,

здатність аналізувати договірний та інституційний механізм врегулювання міжнародних спорів, вміння аналізувати практику рішень Міжнародного Суду ООН,

Постійної палати третейського суду, Арбітражу по врегулюванню спорів в рамках ОБСЄ тощо;

здатність адаптувати та використовувати міжнародно-правові норми та принципи для формування правової позиції у міжнародних спорах за участю України.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти **повинні знати:**

місце і роль мирних засобів в процесі врегулювання міжнародних протиріч, особливості процесу становлення засобів мирного врегулювання міжнародних протиріч в Древні віки та в Середньовіччі,

нормативне закріплення та кодифікацію засобів мирного врегулювання міжнародних протиріч,

поняття та види міжнародних протиріч,

нормативно-правовий зміст основного принципу міжнародного права мирного врегулювання спорів,

зміст і суть сучасних засобів мирного врегулювання міжнародних протиріч, особливості процесу розгляду правових спорів в Міжнародному Суді ООН та в третейських судах,

специфіку діяльності слідчих та примирних міжнародних органів (комісій), особливості врегулювання міжнародних ситуацій і спорів за участю України.

У процесі вивчення початкової дисципліни студенти **повинні вміти:**

правильно кваліфікувати та розмежовувати міжнародні суперечності, визначити, які засоби мирного врегулювання відповідають різним етапам розвитку людського суспільства,

правильно обирати засоби для врегулювання відповідного протиріччя,

оформляти документи правового характеру, які супроводжують процес мирного врегулювання міжнародних протиріч,

правильно аналізувати дії української влади, спрямовані на врегулювання протиріч з Російською Федерацією,

прогнозувати ймовірний напрям поведінки сторін в процесі мирного врегулювання міжнародних протиріч.

Програмні результати навчання (ПРН):

проводити збір та аналіз матеріалів з різних джерел;

формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми;

вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних;

використовувати практику міжнародних судових та арбітражних органів, міжнародних органів і організацій, теоретичні знання з міжнародного і національного права для обґрунтування і захисту власної позиції, захисту інтересів держави та в інших професійних сферах;

застосовувати набуті знання та уміння при вирішенні практичних завдань.

Навчальна дисципліна «Мирні засоби врегулювання міжнародних спорів» знаходиться в тісному зв'язку з навчальними дисциплінами: «Історія міжнародного права», «Міжнародне публічне право», «Право міжнародних організацій», «Право міжнародних договорів», «Україна – суб'єкт міжнародного права», «Міжнародно-правова відповідальність».

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Становлення інституту мирного врегулювання міжнародних протиріч у міжнародному праві. (2 год.).

Мирні засоби – єдиний правомірний шлях вирішення спорів між державами. Генеза формування засобів мирного врегулювання міжнародних протиріч у міжнародному праві. Війна і мирне врегулювання міжнародних протиріч.

Концептуальні засади періодизації процесу формування системи засобів мирного врегулювання міжнародних суперечностей. Зародження засобів мирного врегулювання міжнародних суперечностей у протодержавах. Засоби мирного врегулювання міжнародних суперечностей у період до Гаазьких конференцій миру 1899–1907 років. Контакти та переговори у процесі мирного врегулювання міжнародних суперечностей. Участь третіх сторін у процесі мирного врегулювання міжнародних суперечностей. Місце і роль органів, утворених сторонами у процесі мирного врегулювання міжнародних суперечностей.

Розвиток системи мирних засобів врегулювання міжнародних суперечностей у період від Гаазьких конференцій миру 1899–1907 років до початку Другої Світової війни. Зміст та роль слідчої і примирної процедур. Вплив Загального акту 1928 р. на становлення та розвиток засобів мирного врегулювання міжнародних суперечностей.

Закінчення Другої Світової війни і процес мирного врегулювання міжнародних суперечностей. Статут ООН і процес мирного врегулювання міжнародних суперечностей. Нормативно-правовий зміст основного принципу міжнародного права: «Мирне врегулювання міжнародних спорів».

Роль ООН у розвитку системи мирних засобів врегулювання міжнародних суперечностей. Декларація 1970 р. і процес мирного врегулювання міжнародних суперечностей. Особливості регіональної системи врегулювання міжнародних суперечностей у рамках ОБСЄ. Заключний акт 1975 р. і процес мирного врегулювання міжнародних суперечностей.

Місце і роль конвенційних механізмів у процесі врегулювання міжнародних спорів.

Тема 2. Мирні засоби врегулювання міжнародних суперечностей в епоху Стародавнього світу та Середньовіччя. (2 год.).

Загальна характеристика мирних засобів врегулювання міжнародних суперечностей у період Стародавнього світу.

Засоби мирного врегулювання суперечностей у Древній Греції. Участь третіх сторін у процесі врегулювання. Врегулювання суперечностей у рамках амфікційних та федеративних союзів у Древній Греції. Третейські комісії амфікційних, порядок забезпечення виконання їх рішень.

Арбітраж та посередництво у Древній Греції. Процесуальні аспекти арбітражного врегулювання у Древній Греції.

Особливості формування системи засобів врегулювання міжнародних суперечностей у Древньому Римі. Вплив концепції домінант – залежна територія на процес розвитку засобів врегулювання міжнародних суперечностей у Древньому Римі.

Формування превентивних заходів для попередження застосування сили у «клієнтських» договорах Древнього Риму та федералізації.

Передумови вдосконалення мирних засобів врегулювання міжнародних суперечностей в епоху Середньовіччя. Загальна характеристика засобів мирного врегулювання міжнародних суперечностей у період Середньовіччя.

Мирні засоби врегулювання міжнародних протиріч у Середньовіччі. Безпосередні контакти та шлюбні угоди в процесі мирного врегулювання міжнародних суперечностей.

Роль Святого Престолу у мирному врегулюванні міжнародних протиріч. Примирення і посередництво у Середньовіччі. Арбітраж у Середньовіччі.

Проект І. Подебранта і мирне врегулювання міждержавних протиріч.

Вестфальська 1648 р. система міжнародних відносин і мирні засоби врегулювання міжнародних суперечностей.

Віденська 1815 р. система міжнародних відносин і мирні засоби врегулювання міжнародних протиріч.

Тема 3. Поняття та види міжнародних суперечностей. (2 год.).

Поняття, суть та особливості міжнародних протиріч. Проблеми кваліфікації та розмежування міжнародних протиріч. Види міжнародних протиріч.

«Міжнародна ситуація» - поняття, суть та правові наслідки. Розмежування понять «міжнародний спір» та «міжнародна ситуація». Види «міжнародних ситуацій». Врегулювання «міжнародної ситуації». Переростання «міжнародної ситуації» в «міжнародний спір». Висування претензій.

Претензії. Поняття та зміст претензій. Форми та способи висування претензій. Місце і роль претензій у міжнародних відносинах. Претензії і односторонні акти держав.

«Міжнародний спір» - поняття, суть та правові наслідки. Розмежування понять «міжнародний спір» та «міжнародний конфлікт». Види «міжнародних спорів». Врегулювання «міжнародних спорів». Особливості врегулювання «міжнародних спорів» в сучасних умовах.

Сучасні тенденції кваліфікації «міжнародного конфлікту». Проблеми кваліфікації «міжнародного конфлікту» в якості протиріччя у міжнародному праві.

Тема 4. Засоби та принципи процесу мирного врегулювання міжнародних спорів. (2 год.).

Формування та розвиток засобів мирного врегулювання міжнародних спорів. Принципи процесу мирного врегулювання міжнародних спорів. Відсутність ієрархії засобів мирного врегулювання. Право обирати та змінювати обраний засіб врегулювання. Право сторін домовитися про застосування особливого засобу врегулювання.

Система засобів мирного врегулювання спорів між державами. Міжнародні спори політичного і юридичного характеру та відповідні засоби їх врегулювання. Основні та допоміжні засоби мирного врегулювання міжнародних спорів.

Поняття та система дипломатичних засобів мирного врегулювання міжнародних спорів.

Поняття та система правових засобів мирного врегулювання міжнародних спорів.

Тема 5. Безпосередні переговори. (2 год.).

Безпосередні переговори як основний засіб вирішення міжнародних суперечностей. Поняття та правова природа безпосередніх переговорів.

Безпосередні переговори і безпосередні контакти: спільне і відмінне. Місце і роль безпосередніх контактів у процесі проведення безпосередніх переговорів. Погодження часу і місця проведення безпосередніх переговорів, порядку денного та рівня представництва.

Процедура проведення безпосередніх переговорів. Безпосередні переговори за зачиненими дверима. Перерви у засіданнях. Консультації сторін у процесі проведення безпосередніх переговорів. Право делегації покинути «стіл переговорів». Вихід сторони із переговорного процесу та його наслідки. Результати безпосередніх переговорів. Підсумкові документи безпосередніх переговорів.

Міжнародні конференції як різновид безпосередніх переговорів.

Женевський та Норманський формати переговорів за участю України. Місце і роль контактних груп у забезпеченні виконання їх рішень (на прикладі Тресторонньої контактної групи).

Тема 6. Добрі послуги та посередництво. (2 год.).

Міжнародно-правові засади участі третьої сторони у переговорному процесі. Добрі послуги та посередництво – дружній акт у міжнародних відносинах. Добрі послуги і посередництво: спільне і відмінне.

Поняття, суть та зміст добрих послуг у процесі врегулювання міжнародних суперечностей. Порядок обрання посередника. Правові наслідки пропозиції посередництва. Порядок та процедура надання добрих послуг. Види добрих послуг. Правові наслідки надання добрих послуг.

Поняття, суть та зміст посередництва у мирному врегулюванні міжнародних суперечностей. Порядок та процедура здійснення посередництва. Види посередництва. Правовий статус посередника у процесі здійснення посередництва. Правові наслідки посередництва.

Місце і роль посередництва міжнародних організацій у процесі врегулювання міжнародних суперечностей.

Посередництво Німеччини та Франції у врегулюванні протиріч України з Російською Федерацією.

Тема 7. Слідча та примирна процедури. (2 год.).

Суть і зміст процедури встановлення фактів у процесі мирного врегулювання міжнародних суперечностей. Місце і роль Гаазьких конференцій миру 1899 – 1907 р. у формуванні слідчої процедури.

Слідчі комісії: порядок утворення, компетенція, правова природа рішень. Порядок та процедура функціонування слідчих комісій. Право слідчих комісій на доступ до інформації. Наслідки діяльності слідчих комісій та вплив на процес врегулювання міжнародних суперечностей.

Поняття, суть і зміст примирної процедури. Значення Загального акту про мирне врегулювання міжнародних спорів від 26.09.1928 р. для формування процедури примирення у міжнародному праві.

Погоджувальні та примирні комісії: порядок утворення, компетенція, правова природа рішень. Порядок та процедура функціонування погоджувальних та примирних

комісій. Наслідки діяльності погоджувальних та примирних комісій та їх вплив на процес врегулювання міжнародних суперечностей.

Процедура примирення в рамках ОБСЄ.

Конвенційні механізми процедури примирення у міжнародному праві.

Тема 8. Консультації. (2 год.).

Консультації як особлива форма переговорів між державами. Поняття та правова природа консультацій у міжнародному праві. Місце консультацій у системі мирних засобів врегулювання міжнародних суперечностей. Нормативне закріплення консультацій у міжнародному праві. Консультації та дипломатичні акти. Види консультацій у міжнародному праві.

Поняття та правова природа обов'язкових консультацій у міжнародному праві.

Поняття та правова природа факультативних консультацій у міжнародному праві.

Тема 9. Правові засоби мирного врегулювання міжнародних спорів. (2 год.).

Гене́за розвитку правових засоби мирного врегулювання міжнародних спорів. Етапи формування судової процедури врегулювання міжнародних спорів.

Міжнародні третейські суди (арбітражі). Історія розвитку і процедура діяльності третейських судів. Види міжнародних третейських судів. Постійна палата Третейського суду в Гаазі. Арбітражна процедура і правила арбітражного процесу.

Міжнародний судовий розгляд. Загальні положення, юрисдикція міжнародних судових установ: факультативна і обов'язкова. Джерела права і процедура розгляду справ. Постійна палата Міжнародного правосуддя Ліги Націй. Міжнародний суд ООН. Компетенція і організація Міжнародного суду ООН. Юрисдикція Міжнародного суду. Процедура розгляду справ. Рішення, консультативні висновки і постанови Міжнародного суду ООН. Україна і міжнародна судова процедура.

Тема 10. Особливості вирішення міжнародних протиріч в рамках та за участю міжнародних організацій. (2 год.).

Участь та роль міжнародних організацій в мирному врегулюванні міжнародних протиріч. Компетенція міжнародних організацій в мирному врегулюванні міжнародних протиріч.

Врегулювання міжнародних протиріч в рамках та за участю ООН. Юрисдикція та компетенція головних органів ООН в процесі мирного врегулювання міжнародних протиріч.

Врегулювання міжнародних протиріч в рамках та за участю Ради Європи. Юрисдикція та компетенція органів Ради Європи в процесі мирного врегулювання міжнародних протиріч.

Врегулювання міжнародних протиріч в рамках ОБСЄ. Конвенція з примирення і арбітражу в рамках ОБСЄ

4. Структура навчальної дисципліни

№ п/п	ТЕМА	Кількість годин			
		Лекції	Семинарські заняття	Самостійна робота	Разом
Змістовний модуль 1					
1.	Становлення інституту мирного врегулювання міжнародних протиріч у міжнародному праві	2	2		
2.	Мирні засоби врегулювання	2	0		

	міжнародних суперечностей в епоху Стародавнього світу та Середньовіччя				
3.	Поняття та види міжнародних суперечностей	2	2		
4.	Засоби та принципи процесу мирного врегулювання міжнародних спорів	2	0		
5.	Безпосередні переговори	2	2		
6.	Добрі послуги та посередництво	2	0		
7.	Слідча та примирна процедури	2	2		
8.	Консультації	2	0		
9.	Правові засоби мирного врегулювання міжнародних спорів	2	2		
10.	Особливості вирішення міжнародних протиріч в рамках та за участю міжнародних організацій	2	0		
	Всього за 1 семестр:	20	10		60

5. Плани семінарських занять

Тема 1. Становлення інституту мирного врегулювання міжнародних протиріч у міжнародному праві.

1. Генеза формування засобів мирного врегулювання міжнародних протиріч у міжнародному праві.
2. Засоби мирного врегулювання міжнародних суперечностей у період до Гаазьких конференцій миру 1899–1907 років.
3. Вплив Загального акту 1928 р. на становлення та розвиток засобів мирного врегулювання міжнародних суперечностей.
4. Роль ООН у розвитку системи мирних засобів врегулювання міжнародних суперечностей.
5. Нормативно-правовий зміст основного принципу міжнародного права: «Мирне врегулювання міжнародних спорів».
6. Особливості регіональної системи врегулювання міжнародних суперечностей у рамках ОБСЄ.
7. Місце і роль конвенційних механізмів у процесі врегулювання міжнародних спорів.

Рекомендована література :

Базова (основна) література:

Міжнародно-правові акти та національне законодавство: .1,3,,5,7.

Наукова література: 1,2,3,4,5,6,7.11,13,14,15,16,17,18,19,20.

Допоміжна (додаткова) література:

Спеціальна література.. 3,6,7,13,14,15,16,17,19,20,21,22,26,28,30.

Інтернет-ресурси. 8,10,11

Тема 2. Поняття та види міжнародних суперечностей.

1. Поняття, суть та особливості міжнародних протиріч. Види міжнародних протиріч.
2. «Міжнародна ситуація» - поняття, суть та правові наслідки.

3. Претензії: поняття, зміст, форми та способи висування претензій.
4. «Міжнародний спір» - поняття, суть та правові наслідки. Види «міжнародних спорів».

Рекомендована література :

Базова (основна) література:

Міжнародно-правові акти та національне законодавство: 1,3,4,9,13,18. .

Наукова література: 2,3,4,5,6,7,13,15,16,17,18,21,23.

Допоміжна (додаткова) література:

Спеціальна література: . 1,2,14,15,16,17,23,24,28,29,32.

Інтернет-ресурси : 8,9,10,17.

Тема 3. Безпосередні переговори.

1. Поняття та правова природа безпосередніх переговорів.
2. Місце і роль безпосередніх контактів у процесі проведення безпосередніх переговорів.
3. Процедура проведення безпосередніх переговорів.
4. Результати безпосередніх переговорів. Підсумкові документи безпосередніх переговорів.
5. Місце, суть та зміст добрих послуг у процесі застосування безпосередніх переговорів.
6. Місце, суть та зміст посередництва у процесі застосування безпосередніх переговорів.
7. Міжнародні конференції як різновид безпосередніх переговорів.
8. Женевський та Норманський формати переговорів за участю України.
9. Тристороння контактна група України та РФ.

Рекомендована література (див. пун. 11):

Базова (основна) література:

Міжнародно-правові акти та національне законодавство: . 1,3,4,9.,18

Наукова література: 2,3,4,5,6,7,13,14,15,16,17,18,21,23

Допоміжна (додаткова) література:

Спеціальна література: .14,15,16,17,27,35.

Інтернет-ресурси: 17,18.

Тема 4. Слідча та примирна процедури.

1. Суть, зміст та особливості участі допоміжних органів у процесі мирного врегулювання міжнародних суперечностей.
2. Слідчі комісії: порядок утворення, компетенція, правова природа рішень.
3. Порядок та процедура функціонування слідчих комісій.
4. Поняття, суть і зміст примирної процедури.
5. Погоджувальні та примирні комісії: порядок утворення, компетенція, правова природа рішень.
6. Порядок та процедура функціонування погоджувальних та примирних комісій. Процедура примирення в рамках ОБСЄ.

7. Конвенційні механізми процедури примирення у міжнародному праві.

Рекомендована література :

Базова (основна) література:

Міжнародно-правові акти та національне законодавство: 1,6,7,13,14,15,16,17.

Наукова література: 2,3,4,5,6,7,13, 14,15,16,17,18.21,23

Допоміжна (додаткова) література:

Спеціальна література: .3,6,7,14,15,16,17,20,26,27,28.

Інтернет-ресурси): .17,18.

Тема 5. Правові засоби мирного врегулювання міжнародних спорів.

1. Генеза розвитку правових засоби мирного врегулювання міжнародних спорів.
2. Міжнародні третейські суди (арбітражі). Види міжнародних третейських судів.
3. Постійна палата Третейського суду в Гаазі. Арбітражна процедура і правила арбітражного процесу.
4. Міжнародний судовий розгляд.
5. Постійна палата Міжнародного правосуддя Ліги Націй.
6. Міжнародний суд ООН.
7. Україна і міжнародна судова процедура.

Рекомендована література :

Базова (основна) література:

Міжнародно-правові акти та національне законодавство: 1,2,3,5,6,7,8.

Наукова література: 1,3,4,5,6,7,13,14,15,16,17,18.21,23

Допоміжна (додаткова) література:

Спеціальна література:

3.4.5.6.7,8.9.10,11.,12,13,14.20,24,25,26,27.28.29.30,31,32,33.34,35.36.37.38.39.40.

Інтернет-ресурси): 1,2,7.12,13,14.15,16.

6. Питання для самоконтролю

1. Генеза формування засобів мирного врегулювання міжнародних протиріч у міжнародному праві.
2. Війна і мирне врегулювання міжнародних протиріч.
 1. Мирні засоби врегулювання міжнародних протиріч у Древні віки.
 2. Арбітраж у Древні віки.
 3. Мирні засоби врегулювання міжнародних протиріч у Середньовіччі.
 4. Роль Святого Престолу у мирному врегулюванні міжнародних протиріч.
 5. Примирення і посередництво у Середньовіччі.
 6. Арбітраж у Середньовіччі.
 7. Вестфальська 1648 р. система міжнародних відносин і мирні засоби врегулювання міжнародних протиріч.

8. Віденська 1815 р. система міжнародних відносин і мирні засоби врегулювання міжнародних протиріч.
9. Особливості формування мирних засобів врегулювання міжнародних протиріч в період до кінця ХІХ – початку ХХ століття.
10. Місце і роль Гаазьких конференцій миру 1899 – 1907 р. у формуванні мирних засобів врегулювання міжнародних протиріч.
11. Статус і роль мирних засобів врегулювання міжнародних протиріч в діяльності Ліги Націй.
12. Вплив обмеження застосування сили після 1 Світової війни на розвиток і формування мирних засобів врегулювання міжнародних протиріч.
13. Загальний Акт про мирне вирішення спорів 1928 р.
14. Зміст, становлення і розвиток принципів мирного вирішення міжнародних спорів.
15. Нормативно-правовий зміст основного принципу міжнародного права мирного вирішення спорів та його значення в сучасному світі.
16. Нормативне закріплення мирних засобів врегулювання міжнародних протиріч в Конвенція про мирне вирішення міжнародних спорів 1907 р.
17. Нормативне закріплення мирних засобів врегулювання міжнародних протиріч в Статуті ООН.
18. Нормативне закріплення мирних засобів врегулювання міжнародних протиріч в Декларації про принципи міжнародного права 1970 р.
19. Нормативне закріплення мирних засобів врегулювання міжнародних протиріч в Заключному акті 1975 р. Наради з питань безпеки і співробітництва в Європі.
20. Участь України у врегулювання міжнародних протиріч.
 1. Поняття, суть та особливості міжнародних протиріч.
 2. Кваліфікації та розмежування міжнародних протиріч.
 3. Види міжнародних протиріч.
 4. «Міжнародна ситуація» - поняття, суть та правові наслідки.
 5. Розмежування понять «міжнародний спір» та «міжнародна ситуація».
 6. Види «міжнародних ситуацій».
 7. Врегулювання «міжнародної ситуації».
 8. Переростання «міжнародної ситуації» в «міжнародний спір».
 9. Претензії. Поняття та зміст претензій.
 10. Форми та способи висування претензій.
 11. Місце і роль претензій у міжнародних відносинах.
 12. «Міжнародний спір» - поняття, суть та правові наслідки.
 13. Розмежування понять «міжнародний спір» та «міжнародний конфлікт».
 14. Види «міжнародних спорів».
 15. Формування та розвиток засобів мирного врегулювання міжнародних спорів.
 16. Принципи процесу мирного врегулювання міжнародних спорів.
 17. Система засобів мирного врегулювання спорів між державами.
 18. Міжнародні спори політичного і юридичного характеру та відповідні засоби їх врегулювання.
 19. Основні та допоміжні засоби мирного врегулювання міжнародних спорів.

20. Поняття та система дипломатичних засобів мирного врегулювання міжнародних спорів.
21. Безпосередні переговори і дипломатичні переговори.
22. Класифікація дипломатичних переговорів.
23. Значення переговорів на вищому рівні і на міжнародних конференціях.
24. Безпосередні переговори як головний засіб вирішення міжнародних справ.
25. Консультації як особлива форма переговорів між державами. Консультації факультативні та обов'язкові.
26. Добрі послуги і посередництво, спільне і відмінне між ними.
27. Порядок здійснення добрих послуг та посередництва.
28. Правові наслідки здійснення добрих послуг та посередництва.
29. Допоміжні засоби мирного врегулювання міжнародних спорів.
30. Міжнародна слідча та примирна процедура.
31. Слідчі та узгоджувальні комісії. Порядок їх формування, характер прийнятих рішень.
32. Генеза розвитку правових засоби мирного врегулювання міжнародних спорів.
33. Міжнародні третейські суди (арбітражі). Види міжнародних третейських судів.
34. Постійна палата Третейського суду в Гаазі. Арбітражна процедура і правила арбітражного процесу.
35. Міжнародний судовий розгляд.
36. Постійна палата Міжнародного правосуддя Ліги Націй.
37. Міжнародний суд ООН. Компетенція і організація Міжнародного суду ООН.
38. Процедура розгляду справ.
39. Рішення, консультативні висновки і постанови Міжнародного суду ООН.
40. Україна і міжнародна судова процедура.
41. Участь та роль міжнародних організацій в мирному врегулюванні міжнародних протиріч.
42. Компетенція міжнародних організацій в мирному врегулюванні міжнародних протиріч.
43. Врегулювання міжнародних протиріч в рамках та за участю ООН.
44. Юрисдикція та компетенція головних органів ООН в процесі мирного врегулювання міжнародних протиріч.
45. Врегулювання міжнародних протиріч в рамках та за участю Ради Європи.
46. Юрисдикція та компетенція органів Ради Європи в процесі мирного врегулювання міжнародних протиріч.
47. Врегулювання міжнародних протиріч в рамках ОБСЄ.
48. Конвенція з примирення і арбітражу в рамках ОБСЄ

7. Методи навчання

У ході викладання навчальної дисципліни підлягають використанню методи, спрямовані на:

- формування у студентів інтересу до пізнавальної діяльності й відповідальності за навчальну працю;

- забезпечення мисленнєвої діяльності (індуктивного, дедуктивного, репродуктивного та пошукового характеру);

- а також методи, пов'язані із контролем за навчальною діяльністю студентів.

Серед методів навчання, зокрема, підлягають застосуванню наступні: розповідь, пояснення, бесіда, лекція, демонстрація, спостереження, обговорення, дослідницькі проекти, підготовка та презентація індивідуальної роботи.

8. Методи контролю

Поточний контроль:

- усне опитування; перевірка тестових завдань; перевірка модульних завдань;
- перевірка письмових (індивідуальних, практичних) робіт, конспектів.

Підсумковий контроль: залік

9. Розподіл балів, що присвоюються студенту

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Право Ради Європи» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань студентів включає: контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на семінарських заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв'язання практичних завдань. Протягом семестру студенти виконують завдання для самостійної роботи з наданої викладачем тематики з подальшою його презентацією.

При виконанні самостійної роботи студент зобов'язаний додержуватися правил щодо академічної доброчесності та безпосередньо недопущення плагіату.

При вивченні курсу «Право Ради Європи» студент може набрати максимум 100 балів. Максимальна кількість балів за усі види роботи студента, описані у таблиці.

Контроль семінарських Занять	Тестовий контроль	Самостійна робота студента	Модульний контроль
= 40 балів	= 20 балів	= 15 балів	= 25 балів
За одне семінарське заняття студент може отримати максимум 5 балів . Усі бали за семінарські заняття сумуються в кінці вивчення даної навчальної дисципліни	Тести (кожне питання оцінюється в 1 бал) Усі бали за тести сумуються в кінці вивчення даної навчальної дисципліни	Полягає у виконанні студентом індивідуальних завдань:	

10. Шкала оцінювання: Університету, національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Визначення	За національною шкалою	
			Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку	Залік
90 – 100	A	Відмінно	Відмінно	Зараховано
81–89	B	Дуже добре	Добре	
71–80	C	Добре		

61–70	D	Задовільно	Задовільно	
51–60	E	Достатньо		
0–50			Незадовільно	Незараховано

90–100 балів (відмінно) – виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь на всі питання, що базуються на знанні міжнародно-правових актів, національного законодавства, судової практики, наукової та спеціальної літератури. Виконав усі індивідуальні завдання.

81–89 балів (дуже добре) – виставляється студенту, який дав не цілком повну але правильну відповідь на всі питання, що базуються на знанні предмету. Виконав усі індивідуальні завдання.

71–80 балів (добре) – виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь, але не на всі питання, або відповідь не базується на всіх складових джерелах вивчення. Однак у підсумку його відповідь повинна базуватись не менше ніж на двох базових джерелах. Виконав усі індивідуальні завдання.

61–70 балів (задовільно) – виставляється студенту, який не дав вичерпної детальної відповіді на питання контрольних завдань і яка базується тільки на одному із рекомендованих джерел вивчення матеріалу. Виконав не усі індивідуальні завдання.

51–60 балів (достатньо) – виставляється студенту, який не дав вичерпної (достатньої) відповіді на питання контрольних завдань та не може назвати джерела інформації навчальної дисципліни. Виконав не усі індивідуальні завдання.

0–50 балів (незадовільно) – виставляється студентові, який виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, незнайомий з основною юридичною літературою з дисципліни. Виконав не усі індивідуальні завдання або взагалі нічого не зробив.

11. Рекомендована література

11. 1. Базова (основна) література:

Міжнародно-правові акти та національне законодавство:

1. Статут ООН. www.rada.gov.ua
2. Статут Міжнародного Суду ООН. Статут ООН. www.rada.gov.ua
3. Конвенція про мирне врегулювання міжнародних протиріч. Статут ООН. www.rada.gov.ua
4. Загальний Акт про мирне врегулювання міжнародних спорів від 26.11.1928 р. Статут ООН. www.rada.gov.ua
5. Манільська декларація про мирне врегулювання міжнародних спорів 1982 р. Статут ООН. www.rada.gov.ua
6. Принципи врегулювання спорів і правила процедури ОБСЄ щодо мирного врегулювання спорів 1991 р. Статут ООН. www.rada.gov.ua
7. Конвенція з примирення і арбітражу в рамках ОБСЄ <http://www.rada.gov.ua/>
8. Загальний акт про мирне вирішення міжнародних спорів від 26 вересня 1928 р. з поправками, внесеними Генеральною Асамблеєю ООН від 28 квітня 1949 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_f68

9. Зразкові правила арбітражного процесу. Док. ООН А/3859 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/pdf/arbitral_procedure.pdf
10. Резолюція Ради Безпеки ООН 2202*(2015) від 17.02.2015 р. Статут ООН. www.rada.gov.ua
11. Сайт Міністерства закордонних справ України.
12. Офіційний сайт ОБСЄ.
13. «Декларація про встановлення фактів Організацією Об'єднаних Націй в галузі підтримання міжнародного миру і безпеки». Резолюція Генеральної Асамблеї ООН від 9.12.1991 р. Статут ООН. www.rada.gov.ua
14. «Принципи і настанови для ведення міжнародних переговорів» Резолюція Генеральної Асамблеї ООН 53/101 від 8.12.1998 р. Статут ООН. www.rada.gov.ua
15. Типовий погоджувальний регламент ООН для вирішення спорів між державами. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН 50/50 від 11.12.1995 р.). Статут ООН. www.rada.gov.ua
16. Конвенції ООН з морського права 1982 р. Статут ООН. www.rada.gov.ua
17. I Додатковий протокол 1977 р. до Женевських конвенцій про жертви війни 1949 р. Статут ООН. www.rada.gov.ua
18. Програмний документ ОБСЄ «Принципи врегулювання спорів» від 8.02.1991 р. Валетта (Мальта). Статут ООН. www.rada.gov.ua

Наукова література:

1. Антонюк О. А. Міжнародна публічна медіація у пошуках максимальної ефективності. Часопис Київського університету права. 2015. №2 С. 348–354.
2. Буткевич В. Г. Мицик В. В., Задорожний О. В. «Міжнародне право. Основні галузі / В. Г. Буткевич (ред.), В. В. Мицик, О. В. Задорожний . К., Либідь, 2004.
3. Гринчак В. А. Дипломатичні засоби врегулювання міжнародних суперечностей: міжнародно-правові аспекти : монографія / В. А. Гринчак. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2012. 188 с.
4. Гринчак В. А. Мирні засоби врегулювання міжнародних спорів. / В. А. Гринчак. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 326 с.
5. Гринчак І. В. Арбітражне врегулювання міжнародних спорів: монографія. Харків, Право, 2020. 226 с.
6. Кононенко В. П. Вирішення територіальних спорів Міжнародним Судом ООН: теорія і практика: монографія. / В. П. Кононенко. Київ-Одеса, 2018. 438 с.
7. Маланчук П. Вступ до міжнародного права за Ейкхерстом/ Пер. з англ.. Харків, 2000. С. 377–421.
8. Малишева О. М. Деякі питання мирного розв'язання міжнародних спорів. Юридичний науковий електронний журнал. 2017. № 6 С. 378–381.
9. Міжнародне право: навч. посібник за ред. М. В. Буроменського. Київ, 2006. 336 с.

10. Aust A. Handbook of International Law. 2nd ed.- Cambridge University Press, 2010. 527 p.
11. Brownlie J. Principles of Public International Law 4th ed.- Clarendon Press, 1990. P. 27. 748 p.
12. Bleich J.L. A new direction for the PCA: The work of the expert group. Leiden Journal of International Law, Vol. 6. №2 August 93. P. 216.
13. Goralczyk W. Prawo międzynarodowe publiczne w zarysie / W.Goralczyk, S. Sawicki. – Warszawa, 2007. 452 s.
14. Eduardo Jimenez de Arechaga. El derecho internacional contemporaneo. Madrid, 1980. P. 481.

11.2. Допоміжна (додаткова) література:

Спеціальна література:

1. Гринчак В. А. Острів Тузла: міжнародно-правові аспекти. /В. А. Гринчак. Вісник Львівського університету. Серія юридична. Випуск 40. Львів, 2004. С. 163–167.
2. Гринчак В. А. Ситуація в Азові як передумова міжнародного спору./ В. А. Гринчак // Вісник. Львівського Національного ун-ту імені Івана Франка. Сер. Міжнародні відносини. 2020. Вип.. 48. С. 146–149.
3. Гринчак І. В. Основні етапи формування третейського правосуддя у міжнародному праві: загальна характеристика. Вісник Львівського ун-ту імені Івана Франка. Серія міжнародні відносини. 2016. Випуск 39. С. 128–134.
4. Гринчак І. В. Зміст міжнародних зобов'язань, які виникають у процесі мирного врегулювання спорів за участю третейського правосуддя. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2018. Серія ПРАВО. Випуск 49. Том 2. С. 185–188.
5. Гринчак І. В. Правовий аналіз причин кризи третейського правосуддя у міжнародному публічному праві. Науковий вісник Херсонського державного університету. Збірник наукових праць. Серія «Юридичні науки». Випуск 2. Том 2. 2018. С. 160–163.
6. Гринчак І. В. Порівняльний аналіз моделей третейського правосуддя у міжнародному публічному праві. Науковий збірник «Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції» Дніпровського національного університету ім. Олеся Гончара. Випуск 3. 2018. С.233–237.
7. Гринчак І. В. Arbitration justice and formation of a system of international peace and security. Visegrad Journal on Human Rights. – 3 (volume 1) 2018. P. 64–69.
8. Гринчак І. В. Третейське правосуддя, як запорука безпеки і співробітництва держав: історичний аспект. Трансформація міжнародної безпеки: сучасні виклики та загрози. Матеріали міжнародної наукової конференції. (Львів, 22–23 березня 2018 р.). С. 168–170.
9. Гринчак І. В. Рішення третейського суду як підстава міжнародно-правового зобов'язання сторін спору. Актуальні питання розвитку правової держави в умовах сучасного становлення громадянського суспільства в Україні. Міжнародна науково-практична конференція. (Харків, 15–16 червня 2018 р.). С.15–16.

10. Гринчак І. В. Причини та шляхи подолання кризи у діяльності Постійної палати третейського суду. Проблеми вдосконалення правового забезпечення прав та основних свобод людини і громадянина. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. (Запоріжжя, 22–23 червня 2018 р.). С.26–27.
11. Гринчак І. В. Сучасні підходи до визначення статусу Постійної палати третейського суду у міжнародному праві. International multidisciplinary conference. Key issues of education and sciences: development prospects for Ukraine and Poland/ Volume 4. (Stalowa Wola, Republic of Poland 2018). С.11–14.
12. Гринчак І. В. Процедура судочинства у Постійній палаті третейського суду. Центр правових наукових досліджень. Актуальні питання взаємодії інститутів громадянського суспільства та органів публічного адміністрування у напрямку розвитку правової системи України. Міжнародна науково-практична конференція. (Київ, 7–8 вересня 2018р.). С.99–103.
13. Дюрозель Жан Батист. Історія дипломатії від 1919 року до наших днів./ Жан Батист Дюрозель. Київ: Основи, 1999.
14. Енциклопедія міжнародного права: у 3 т., редкол.: Ю. С. Шемчушенко, В. Н. Денисов (співголови) ат ін., Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. Т.1. А–Д. Київ, 2014. 920 с.
15. Задорожній О. В. Конспект лекцій з основ теорії міжнародного права / О. В. Задорожній, В. Г. Буткевич, В. В. Мицик. Київ, 2001. 145 с.
16. Ліпкан В. Міжнародне право: підручник / Ліпкан В. А., Антипенко В. Ф., Акулов С. О. та ін. / за заг. ред. В. А. Ліпкана. Київ, 2009. 752 с.
17. Carl Roebuck. The Settlements of Philip II with the Greek States in 338 B.C. The University of Chicago Press. 1948. Vol. 43. № 2. P. 72–92.
18. Carlston K. International Arbitration Procedure // The Arbitration Journal. 1957. Vol. 84. P.85.
19. Chester Brown, A Common Law of International Adjudication. Oxford University Press, 2007. 303 pp. P. 83.
20. Grierson J, Arbitrating Under the 2012 ICC Rules. An Introductory User's Guide / J. Grierson, A. van Hooff. - Kluwer Law International, 2012. P.161.
21. Holtzmann Howard M. Some reflections on the nature of arbitration / Howard M. Holtzmann // Leiden Journal of International Law. 1993. Vol. 6. №2. P. 265.
22. Jackson H. Ralston. Some Suggestions of the Permanent Court of Arbitration. American Journal of International Law. Vol. 1, № 2 (Apr. 1907), P. 323.
23. Jonkman P.J.H. Introduction by the Secretary-General of the Permanent Court of Arbitration. LJIL. 1993. Vol. 5. P.199–201.
24. Hamilton Ph. Permanent Court of Arbitration – Centenary Celebrations and New Directions. International Law FORUM du droit international. 1999. Vol. 1. P.175–177.
25. Keith K. A century of International arbitration and adjudication, Kenneth Keith. New Zealand International Review. 2014. Vol. 39. P. 2–6.
26. Keith K. 100 years of international arbitration and adjudication. Melbourne Journal of International Law. 2014. Vol. 15. P. 1–20.
27. Kingsbury B. Foreword: Is the Proliferation of International Courts and Tribunals a Systemic Problem? / NYU Journal of International Law and Politics. 1999. Vol. 31. № 4.

28. Koppe E.V. Hague Case law – latest development . Netherlands International Law Review, 2014. Vol. 61. P.133–138.
29. Lachs M. Equity in Arbitration and in Judicial Settlement of Disputes. Leiden Journal of International Law. Special Issue 1993. Vol. 6. Issue 2. – pp. P.323–329.
30. Rosenne S. The Law and Practice of the International Court, 1920–2005. 4th ed. Vol. II– Leiden, Boston: Martinus Nijhoff, 2006. Pp. xxxv, 1892. P. 702.
31. Rosenne S. The International Court of Justice and International arbitration. Leiden Journal of International Law. 1993. Vol.6. №.2. P. 297–322.
32. Sanders P. Private Parties and the Permanent Court of Arbitration // Leiden Journal of International Law. Special Issue 1993. Volume 6. – Issue 2, - pp. P.289–295.
33. Sands Ph. Reflections on International Judicialization. The European Journal of International Law. 2016. Vol. 27. No. 4. P. 885 – 900.

12. Інтернет-ресурси

1. Арбітражний розгляд справи ВАТ Аеропорт Бельбек – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <https://pca-cpa.org/en/cases/123/>
2. Арбітражний розгляд справи ПАО КБ «Приватбанк» – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <https://pcacases.com/web/sendAttach/1620>
3. Біленчук П.Д., В.М. Кочетков, В.Б. Міщенко. Гаазькі конвенції про закони та звичаї війни. Енциклопедія сучасної України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=27901
4. Конвенція про привілеї та імунітети Дунайської Комісії від 18 серпня 1948 р. Відомості Верховної Ради СРСР, 1964 р. № 13 – [Електронний ресурс]. –Режим доступу: URL: <https://законодавство.com/komisiya-dunayska/konventsiya-pro-privileji-imuniteti-dunayskoji-1963-20101.html>
5. Положення про Комісію міжнародного права від 21.11.1947 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_a01
6. Постійна палата Третейського Суду. Арбітражний Регламент 2012 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: <https://pca-cpa.org/wp-content/uploads/sites/175/2015/11/PCA-Arbitration-Rules-2012-Russian.pdf>
7. Резолюція 44/23 прийнята Генеральною Асамблеєю «Десятиріччя міжнародного права Організації Об'єднаних Націй» від 17.11.1989 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_860
8. Резолюція 44/23 ГА ООН від 17.11.1989 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_860
9. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН № 1262 (XIII) від 14.11.1958 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: [http://undocs.org/ru/A/RES/1262\(XIII\)](http://undocs.org/ru/A/RES/1262(XIII))

10. IV Конвенція про закони і звичаї війни на суходолі та додаток до неї: Положення про закони і звичаї війни на суходолі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_222/card4#History
11. Arbitration Between the Republic of Croatia and the Republic of Slovenia. [Electronic source]. – Available at: <https://pca-cpa.org/en/cases/3/>
12. PCA Press Release Ukraine against the Russian Federation in respect of a “dispute concerning coastal state rights in the Black Sea, Sea of Azov, and Kerch Strait”) [Electronic source]. – Available at: <https://pcacases.com/web/sendAttach/2135>
13. Permanent Court of Arbitration Optional Rules for Arbitrating Disputes between Two Parties of Which Only One Is a State [Electronic source]. – Available at: <https://pca-cpa.org/wp-content/uploads/sites/175/2016/01/Optional-Rules-for-Arbitrating-Disputes-between-Two-Parties-of-Which-Only-One-is-a-State-1993.pdf>
14. Permanent Court of Arbitration Optional Rules for Arbitration between International Organizations and Private Parties [Electronic source]. – Available at: <https://pca-cpa.org/wp-content/uploads/sites/175/2016/01/Optional-Rules-for-Arbitration-Between-International-Organizations-and-Private-Parties-1996.pdf>
15. Permanent Court of Arbitration Optional Rules for Arbitration of Disputes Relating to Natural Resources and the Environment [Electronic source]. – Available at: <https://pca-cpa.org/wp-content/uploads/sites/175/2016/01/Optional-Rules-for-Arbitration-of-Disputes-Relating-to-the-Environment-and-or-Natural-Resources.pdf>
16. Офіційний сайт Тристоронньої контактної групи по врегулюванню ситуації на Сході України: <https://www.facebook.com/UkrdelegationTCG/>
17. Офіційний сайт Спеціальної міжнародної моніторингової групи ОБСЄ: www.osce.org

13. Методичне забезпечення

Методичні рекомендації щодо підготовки та оцінки кваліфікаційних робіт; Методичні вказівки до підготовки та оцінки курсових робіт; індивідуальні завдання; ситуаційні завдання (кейси); приклади виконання типових завдань та задач; комп'ютерні презентації; ілюстративні матеріали; каталоги інформаційних ресурсів Наукової бібліотеки Львівського національного університету імені Івана Франка, Львівської національної наукової бібліотеки ім. В. Стефаника та ін.